

Financieel verslag 2020

Stichting Museum

Sterrenwacht Sonnenborgh

Utrecht

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	1
Balans	3
Staat van baten en lasten	4
Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	5
Toelichting balans	6
Toelichting staat van baten en lasten	10
Toelichting projecten	15
Accountantsverklaring	

Bestuursverslag over 2020

Statutaire naam: Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh. Gevestigd te Utrecht.
De Stichting is 16 september 1991 opgericht. Per september 2011 zijn de statuten gewijzigd.
De stichting heeft geen winstoogmerk. De stichting is door de belastingdienst aangemerkt als een Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Bestuur en directie

De stichting wordt vertegenwoordigd door het bestuur. Voorts kan de stichting worden vertegenwoordigd door twee tezamen handelende bestuurders. Het bestuur heeft aan de directeur een doorlopende vertegenwoordigingsbevoegdheid met beperkte volmacht verleend. Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019 toe.

Bestuur

De heer F.W.M. Verbunt - voorzitter - per 01-01-2017
Mevrouw A.C.H. Konings - secretaris - per 01-10-2014
De heer M.J.A. van der Hooft - penningmeester tot 06-07-2020
De heer S. Klop - penningmeester per 06-07-2020
De heer F.C.M. Bettonvil - lid per 01-03-2016
De heer L.B.F.M. Hoff-Waters - lid per 18-7-2019
Mevrouw N.E. Meijer - lid per 28-1-2019

Directie

De heer B. Nugteren - tot 08-08-2020
De heer M.H.L. Reichwein - per 08-08-2020

Doelstelling

De stichting heeft ten doel:

- het bijdragen aan de popularisering van de astronomie, het klimaatonderzoek, het ruimteonderzoek en aanverwante wetenschappen;
- het bevorderen van de beoefening van de amateur-astronomie en de amateur-weerkunde;
- het behoud en het openstellen voor het publiek van het historisch bolwerk en sterrenwacht Sonnenborgh. Zij tracht dit doel te bereiken door onder meer:
- het exploiteren van een museum voor astronomie, klimaatonderzoek en ruimteonderzoek alsmede het organiseren van exposities op deze terreinen;
- het organiseren van lezingen, cursussen, rondleidingen en kijkavonden voor een belangstellend publiek;
- het beschikbaar stellen van de daarvoor geschikte ruimten van de sterrenwacht en het bolwerk Sonnenborgh voor educatieve of culturele evenementen;
- het (bij)scholen van de bij kijkavonden, lezingen en cursussen betrokken personen ter bevordering van een juiste voorlichting op dit gebied.

Beleid

Het beleid van de stichting is geformuleerd in het beleidsplan 2019-2023 en vertaald in een financiële meerjarenprognose. Dit beleidsplan vormde de basis voor een in 2019 gestart overleg met de stakeholders hoe de continuïteit van Sonnenborgh kan worden gewaarborgd. Speciale punten van aandacht daarbij waren het voorziene structurele exploitatietekort en de financiering van de opvolging van de directeur in de loop van 2020. In najaar 2020 hebben de stakeholders Gemeente Utrecht, Universiteit Utrecht, Stichting Vrienden van Sonnenborgh en K.F. Heinfonds (Monumenten) hun meerjarige steun voor Sonnenborgh vastgelegd. En met ingang van 2020 draagt het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut structureel bij aan Sonnenborgh.

Risico's

Naast structurele subsidie en private bijdragen is Sonnenborgh voor een substantieel deel afhankelijk van publieksinkomsten. Sonnenborgh probeert deze te genereren door naast de openstelling van het museum veel activiteiten te organiseren. Voorts worden de zalen van Sonnenborgh voor besloten bijeenkomsten verhuurd. Voor museale vernieuwingen of projecten worden fondsen geworven, aangezien deze niet uit de normale exploitatie bekostigd kunnen worden.

Resultaat 2020

De uitbraak van het coronavirus in Nederland maakte van 2020 een turbulent jaar. Sonnenborgh was in 2020 zeventien weken gesloten voor publiek, veel activiteiten moesten worden afgelast of beperkt in groepsgrootte en de verhuur van zalen is volledig stil komen te liggen. De exploitatie stond hierdoor zwaar onder druk. Door coronasteunmaatregelen was Sonnenborgh in staat het personeel in dienst te houden. Directeur Bas Nugteren moest medio februari door ziekte zijn werk neerleggen en in zijn opvolging moest versneld worden voorzien. Ook de beperkte inzetbaarheid van (kwetsbare) vrijwilligers, die voor Sonnenborgh van essentieel belang zijn, speelde parten. Waar mogelijk zijn kostenbesparingen toegepast, maar het werd temeer duidelijk dat de speelruimte in de begroting klein is en het merendeels vaste lasten betreft.

vervolg Bestuursverslag over 2020

Sonnenborgh heeft waar mogelijk een beroep gedaan op generieke en sectorspecifieke steunmaatregelen. Bij de sturing speelde het Sonnenborgh parten dat het lange tijd onduidelijk bleef hoe maatregelen elkaar beïnvloedden en hoeveel steun derhalve moest worden aangevraagd bij de verschillende regelingen. Dit heeft er in geresulteerd dat een deel van de steun vanuit de gemeente niet nodig bleek en in een bestemmingfonds is geplaatst. In 2020 is ook financiering gezocht om museum en programmering coronabestendig te maken. Deze projecten zijn ultimo 2020 nog in uitvoering en zullen worden verantwoord in de exploitatie van 2021.

Vooruitblik 2021

In 2021 wordt een vergelijkbare impact op de exploitatie verwacht. Het museum is de eerste maanden verplicht gesloten en na heropening zullen beperkende maatregelen grote invloed hebben op met name groepsactiviteiten en zaalverhuur. Verwacht wordt dat de publieksinkomsten in de eerste helft van 2021 vrijwel nihil zijn.

Met ingang van 2021 behelst de meerjarige steun van de stakeholders het volgende. Sonnenborgh is opgenomen in de Cultuurnota van de gemeente Utrecht en de jaarlijkse subsidie wordt verhoogd naar € 132.000; de Universiteit Utrecht stelt de directeursfunctie *om niet* beschikbaar; de Vriendenstichting draagt jaarlijks € 15.000 bij ten behoeve van educatieve activiteiten en het K.F. Hein Fonds geeft ondersteuning bij cultureel ondernemerschap. Deze meerjarige steun en het gegeven dat het eigen vermogen in 2020 op peil is gebleven geeft het vertrouwen dat de risico's in 2021 zijn te hanteren. Zij het dat ook in 2021 steun vanuit generieke en sectorspecifieke steunmaatregelen noodzakelijk zal zijn.

Bestuur en directie, april 2021

Balans na resultaatbestemming

Bedragen in €	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
VASTE ACTIVA		
[a] Materiële vaste activa		
Museumcollectie	-	-
Gebouwen en verbouwingen	-	-
Inrichting en inventaris	931	2.358
	<u>931</u>	<u>2.358</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
[b] Voorraden	7.000	3.800
[c] Vorderingen		
Debiteuren	100	5.934
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.590	-
Projecten nog te ontvangen bedragen	4.500	-
Overige vorderingen	20.055	23.355
Vooruitbetaalde kosten	21.813	16.766
	<u>53.058</u>	<u>46.055</u>
[d] Liquide middelen	263.742	182.078
TOTAAL ACTIVA	<u><u>324.732</u></u>	<u><u>234.291</u></u>
PASSIVA		
[e] Algemene reserve		
Algemene reserve	17.310	17.310
Resultaat boekjaar	2.528	-
	<u>19.838</u>	<u>17.310</u>
[f] Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve vrienden ihkv businessplan	50.000	50.000
Bestemmingsreserve vervanging planetarium	28.000	28.000
	<u>78.000</u>	<u>78.000</u>
[g] Bestemmingsfondsen		
Bestemmingsfonds businessplan UU/GU	41.038	51.838
Bestemmingsfonds coronasteun gemeente Utrecht	43.831	-
	<u>84.869</u>	<u>51.838</u>
[h] Langlopende schulden	25.000	25.000
[i] Kortlopende schulden		
Crediteuren	5.914	3.489
Belastingen en premies sociale verzekeringen	9.456	692
Reservering vakantiegeld	5.304	4.946
Nog te betalen bedragen	17.627	6.408
Projecten vooruitontvangen bedragen	70.224	44.550
Overige vooruitontvangen bedragen	8.500	2.058
	<u>117.025</u>	<u>62.143</u>
TOTAAL PASSIVA	<u><u>324.732</u></u>	<u><u>234.291</u></u>

Staat van baten en lasten

Bedragen in €	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Publieksopbrengsten			
[1] Inkomsten museumbezoek	36.798	55.000	56.122
[2] Inkomsten programmering en educatie	33.195	83.200	76.671
[3] Inkomsten museumwinkel en koffiecorner	6.899	11.500	11.161
[4] Inkomsten ontvangsten en zaalverhuur	7.452	67.000	64.976
	<u>84.344</u>	<u>216.700</u>	<u>208.931</u>
Overige opbrengsten			
[5] Doorverhuurde kantoorruimten	-	-	43.973
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>43.973</u>
Bijdragen uit private middelen			
[6] Bijdragen vriendenstichting en particulieren	8.517	10.000	6.189
[7] Bijdragen bedrijven	27.833	57.000	41.250
[8] Bijdragen private fondsen	-	-	-
	<u>36.350</u>	<u>67.000</u>	<u>47.439</u>
Subsidies			
[9] Structurele subsidie gemeente	82.000	82.000	82.027
	<u>82.000</u>	<u>82.000</u>	<u>82.027</u>
Totaal baten	<u><u>202.694</u></u>	<u><u>365.700</u></u>	<u><u>382.370</u></u>
LASTEN			
Beheerlasten			
[10] Huisvesting	67.957	82.000	115.303
[11] Afschrijvingen	1.427	6.000	3.753
[12] Organisatiekosten	58.705	59.700	50.445
[13] Personeelskosten	186.876	178.000	166.089
[14] Management	20.833	50.000	41.250
	<u>335.799</u>	<u>375.700</u>	<u>376.840</u>
Activiteitenlasten			
[15] Activiteitenlasten materieel	11.067	18.940	13.392
[16] Activiteitenlasten personeel	4.051	30.060	17.740
[17] Projectlasten	4.500	-	-
	<u>19.617</u>	<u>49.000</u>	<u>31.131</u>
Totaal lasten	<u><u>355.416</u></u>	<u><u>424.700</u></u>	<u><u>407.971</u></u>
Saldo uit normale bedrijfsvoering	<u><u>-152.722</u></u>	<u><u>-59.000</u></u>	<u><u>-25.601</u></u>
Bijzondere baten			
[18] Bijdragen uit coronasteunmaatregelen 2020	144.450	-	-
Exploitatieresultaat	<u><u>-8.272</u></u>	<u><u>-59.000</u></u>	<u><u>-25.601</u></u>
Resultaatbestemming			
[19] Bijdragen ihkv businessplan	-10.800	-59.000	-25.601
Toevoeging resultaat aan algemene reserve	2.528	-	-
	<u>-8.272</u>	<u>-59.000</u>	<u>-25.601</u>

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Het financieel verslag is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven". Tevens is bij de inrichting van het financieel verslag rekening gehouden met de voorwaarden die de Algemene Subsidieverordening 2014 van de gemeente Utrecht stelt.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichting op posten in de balans en staat van baten en lasten zijn in het financieel verslag genummerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire jaarlijkse afschrijvingen.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden en worden gewaardeerd op nominale waarde.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd op nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Toelichting op de balans

[a] Materiële vaste activa

De museumcollectie, voorzover in eigendom, is niet in de balans gewaardeerd.

De apparatuur en inventaris zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen vanaf de datum van ingebruikname en bepaald op basis van de geschatte economische levensduur.

Afschrijvingstermijn	gebouw	museum	kantoor	totaal
	beveiliging	apparatuur	apparatuur	
	5 jaar	5 jaar	5 jaar	
Afschrijvingsbasis	11.645	3.157	20.749	35.551
Afschrijvingen t/m 31-12-2019	-11.645	-1.637	-19.910	-33.192
Boekwaarde 31-12-2019	-	1.520	839	2.358
Investeringen 2020	-	-	-	-
Afschrijvingen 2020	-	-631	-796	-1.427
Boekwaarde 31-12-2020	-	888	43	931

[b] Voorraden	2020	2019
Winkelvoorraad	7.000	3.800

[c] Vorderingen	2020	2019
<i>Debiteuren</i>		
Debiteuren	100	7.127
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-1.193
	100	5.934
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>		
Omzetbelasting 4e kwartaal boekjaar	6.590	-
<i>Projecten - nog te ontvangen bedragen</i>		
Project <i>Met de zon boven je hoofd</i>	4.500	-
<i>Overige vorderingen</i>		
Exploitatiesubsidie gemeente Utrecht	8.200	8.203
Museumkaartvergoeding dec en nabetaaling GTP	1.835	6.574
Diverse nog te ontvangen inkomsten	-	8.578
TVL I - berekende nog te ontvangen bijdrage	1.695	-
TVL II - berekende nog te ontvangen bijdrage	3.790	-
Coronastuun gemeente Utrecht nog te ontvangen 5%	4.535	-
	20.055	23.355

De exploitatiesubsidie betreft de resterende 10% exploitatiesubsidie van de gemeente Utrecht. Deze wordt uitgekeerd na goedkeuring van de jaarrekening. De Tegemoetkoming Vaste Lasten betreft berekende nog te ontvangen bijdragen; definitieve vaststelling vindt plaats in 2021. De nog te ontvangen coronastuun van de gemeente Utrecht betreft de resterende 5% en wordt uitbetaald na goedkeuring van de verantwoording.

<i>Vooruitbetaalde kosten</i>		
Goudse verzuimverzekering	8.950	7.779
Nutsvoorzieningen	6.083	3.794
Overige vooruitbetaalde kosten	6.780	5.193
	21.813	16.766

Toelichting op de balans

[d] Liquide middelen	2020	2019
Kas	647	1.227
ING zakelijke rekening NL39 INGB 0000 1124 20	127.046	12.873
ING zakelijke rekening NL73 INGB 0006 3390 14	716	2.576
ING Vermogen Spaarrekening NL39 INGB 0000 1124 20	135.333	165.288
ING Zakelijke Spaarrekening NL39 INGB 0000 1124 20	-	-
Kruisposten geldverkeer	-	115
	<u>263.742</u>	<u>182.078</u>

[e] Algemene reserve	2020	2019
Algemene reserve	17.310	17.310
Resultaat boekjaar	2.528	-
	<u>19.838</u>	<u>17.310</u>

[f] Bestemmingsreserves	2020	2019
<i>Bestemmingsreserve vrienden ihkv businessplan</i>		
Stand per 1 januari	50.000	50.000
Mutaties boekjaar	-	-
Stand per 31 december	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>

In het kader van het Sonnenborgh businessplan 'Nu doorpakken' d.d. 28-8-2014 heeft de Stichting Vrienden van Sonnenborgh (bericht d.d. 27-1-2015) in 2015 en in 2016 een bijdrage van € 25.000 aan Sonnenborgh ter beschikking gesteld. Het stichtingsbestuur heeft dit deel van het vermogen afgezonderd als bestemde reserve ten behoeve van investeringen en benodigde overbrugging in het kader van het businessplan.

<i>Bestemmingsreserve vervanging planetarium</i>		
Stand per 1 januari	28.000	28.000
Mutaties boekjaar	-	-
Stand per 31 december	<u>28.000</u>	<u>28.000</u>

Het stichtingsbestuur heeft een deel van het eigen vermogen afgezonderd als bestemde reserve ten behoeve van toekomstige vervanging van planetariumprojector met toebehoren en opblaasbare koepel. Beide tezamen met een waarde van € 28.000 zijn eind 2012 door een schenking verkregen en vormen een belangrijk onderdeel van het educatieve aanbod en de museale programmering.

[g] Bestemmingsfondsen	2020	2019
<i>Bestemmingsfonds businessplan GU/UU</i>		
<i>Stand per 1 januari</i>		
Gemeente Utrecht tbv investering en overbrugging	25.919	38.720
Universiteit Utrecht tbv investering en overbrugging	25.919	38.720
	<u>51.838</u>	<u>77.440</u>
<i>Mutaties boekjaar</i>		
Gemeente Utrecht	-5.400	-12.801
Universiteit Utrecht	-5.400	-12.801
	<u>-10.800</u>	<u>-25.602</u>
<i>Stand per 31 december</i>		
Gemeente Utrecht tbv investering en overbrugging	20.519	25.919
Universiteit Utrecht tbv investering en overbrugging	20.519	25.919
	<u>41.038</u>	<u>51.838</u>

Toelichting op de balans

Voor de uitvoering van het Sonnenborgh businessplan 'Nu doorpakken' d.d. 28-8-2014 hebben Gemeente Utrecht (beschikking 2788648 d.d. 19-5-2015) en Universiteit Utrecht (brief AD/15.20081 d.d. 15-1-2015) elk een eenmalige bijdrage van € 100.000 ter beschikking gesteld voor benodigde investeringen en overbrugging voor het opvangen van weggevallen structurele bijdragen. Dit heeft zijn voortzetting gekregen in het beleidsplan (vaststelling subsidie gemeente Utrecht 2788648 d.d. 22-12-2018). Door de uitbraak van het coronavirus heeft Sonnenborgh met ingang van 12 maart 2020 hieraan geen uitvoering kunnen geven en is de inzet van businessplangelden in 2020 beperkt tot 2,5 maanden. De resterende businessplangelden ultimo 2020 worden weer ingezet op het moment dat Sonnenborgh weer tot een normale bedrijfsvoering en uitvoering van het businessplan kan overgaan.

	2020	2019
<i>Bestemmingsfonds coronasteun 2021 gemeente Utrecht</i>		
Stand per 1 januari	-	-
Mutaties boekjaar	43.831	-
Stand per 31 december	43.831	-

De gemeente Utrecht heeft in 2020 € 94.305 coronasteun toegekend (besluit verlening subsidie 8211889 d.d. 17-12-2020). In 2020 (periode 12 mrt-31 dec 2020) is € 50.474 nodig gebleken. In afstemming met de gemeente is het restant in een bestemmingsfonds coronasteun 2021 gemeente Utrecht opgenomen.

[h] Langlopende schulden	2020	2019
<i>Lening Stichting Vrienden van Sonnenborgh</i>		
Stand per 1 januari	25.000	25.000
Mutaties boekjaar	-	-
Stand per 31 december	25.000	25.000

Stichting Vrienden van Sonnenborgh heeft aan Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh in 2008 een geldlening verstrekt met een maximale hoofdsom van € 50.000. De lening is aangegaan voor een periode van vijf jaar en in december 2012 onder dezelfde condities verlengd tot 1 januari 2018. Op 31 december 2012 is € 25.000,- afgelost in de vorm van een schenking van de Stichting Vrienden van Sonnenborgh aan Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh. De hoofdsom is hiermee per 31 december 2012 teruggebracht tot maximaal € 25.000,-. Per 31 december 2017 is deze lening onder dezelfde condities verlengd tot 1 januari 2023. Gedurende de rentevaste periode van vijf jaar is de verschuldigde rente 0%. Tussentijdse aflossing geschiedt in overleg.

[i] Kortlopende schulden	2020	2019
<i>Crediteuren</i>		
Diverse crediteuren	5.914	3.489
	5.914	3.489
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>		
Omzetbelasting 4e kwartaal boekjaar	-	692
Loonheffing	9.456	-
	9.456	692
<i>Reservering vakantiegeld</i>		
	5.304	4.946
<i>Nog te betalen bedragen</i>		
Kosten controle jaarcijfers en derdenverklaringen	3.450	1.200
Overige kosten bedrijfsvoering	5.935	5.208
NOW I - berekende terug te betalen bijdrage	3.902	-
NOW II - berekende terug te betalen bijdrage	1.177	0
NOW III - berekende terug te betalen bijdrage	3.163	-
	17.627	6.408

Toelichting op de balans

vervolg [ij] Kortlopende schulden	2020	2019
<i>Projecten vooruitontvangen bedragen</i>		
Project Het heelal binnen handbereik	33.858	35.050
Project Hisparc	2.500	2.500
Project Plaqueette Kees de Jager	1.500	7.000
<i>Projecten corona-aanpassing</i>		
Kickstartcultuurfonds - projectnr 20200164	31.733	-
Van Baaren Stichting	1.479	-
Kf Heinfonds - kenm. 3298582	-2.825	-
Provincie Utrecht - opstartregeling kenm. 82188AC6	1.979	-
	<u>70.224</u>	<u>44.550</u>
 <i>Overige vooruitontvangen bedragen</i>		
Voorschot Museumkaart	3.670	-
Vooruitontvangen verkoop tickets	4.610	-
Overige vooruitontvangen bedragen	220	2.058
	<u>8.500</u>	<u>2.058</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh huurt het gebouwencomplex Zonnenburg 2 en 3 van Stichting K.F.Heinfonds Monumenten, welke het onroerend goed in erfpacht heeft van de gemeente Utrecht. De huurovereenkomst is per 1 december 2019 voor een periode van 10 jaar verlengd, waarbij de huur van Zonnenburg 1 (welke Sonnenborgh doorverhuurde aan derden) aan de huurovereenkomst is onttrokken.

Toelichting op baten en lasten

[1] Inkomsten museumbezoek	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Kaartverkoop museumbezoek	36.798	55.000	56.122

Het museum was als gevolg van corona 17 weken gesloten voor publiek. De inkomsten uit het museumbezoek zijn evenredig gedaald en 33% lager dan begroot.

[2] Inkomsten programmering en educatie	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Kijkavonden	14.755	26.000	25.070
Rondleidingen	3.934	8.000	9.561
Cursussen en lezingen	7.643	8.200	10.049
Schoolprogramma's	2.408	19.000	13.523
Planetarium op locatie	3.587	15.000	14.526
Kinderworkshops	868	5.000	2.975
Evenementen	0	2.000	966
	33.195	83.200	76.671

De impact van corona op de programmering was groot. Activiteiten moesten worden afgelast en groepsgroottes minimaal gehalveerd. Vrijwel al het bezoek van scholen werd geannuleerd. Het opblaasbare planetarium was vanaf 12 maart niet meer inzetbaar. De omzet uit programmering en educatie is hierdoor 60% lager dan begroot.

[3] Inkomsten museumwinkel en koffiecorner	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Verkopen winkelartikelen en koffie/thee	6.899	11.500	11.161

Door de lagere bezoekersaantallen zijn de inkomsten uit de museumwinkel en koffiecorner 40% lager dan begroot.

[4] Inkomsten ontvangsten en zaalverhuur	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Zaalhuur, cateringprovisie en programmering	7.452	67.000	64.976

Ook hier is de impact van corona groot. De ontvangsten in combinatie met zaalhuur zijn met ingang van 12 maart vrijwel volledig stilgevallen als gevolg van de coronarichtlijnen voor maximale groepsgrootte en minimale afstand. De inkomsten zijn 90% lager dan begroot. Sonnenborgh werkt bij de ontvangsten samen met vaste cateraar Catering Oud London.

[5] Overige inkomsten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Doorverhuurde kantoorruimten en servicekosten	-	-	43.973

Deze inkomsten zijn m.i.v. december 2019 komen te vervallen vanwege een nieuwe huurovereenkomst met eigenaar K.F. Heinfonds Monumenten, waarbij de huur van Zonnenburg 1 aan de huurovereenkomst is onttrokken. Deze kantoorruimten werden door Sonnenborgh doorverhuurd. Met de inkomsten is ook het risico bij leegstand vervallen. De huurlasten voor Sonnenborgh zijn eveneens aangepast en toegelicht bij post [10].

[6] Bijdragen vriendenstichting en particulieren	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Bijdragen voor projecten	4.500	-	-
Overige bijdragen	4.017	5.000	6.189
	8.517	5.000	6.189

Bijdragen voor projecten worden opgenomen in de baten zodra het project gereed is. In 2020 betreft het bijdragen voor de publicatie *Met de zon boven je hoofd*, het afscheidscadeau van de directeur aan vrijwilligers, personeel, vrienden en relaties van Sonnenborgh. De projectkosten zijn vermeld bij post [17].

Toelichting op baten en lasten

[7] Bijdragen van bedrijven	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Managementbijdrage in natura door UU	20.833	50.000	41.250
Bijdrage KNMI	7.000	7.000	-
	<u>27.833</u>	<u>57.000</u>	<u>41.250</u>

De universiteit Utrecht heeft in de achterliggende jaren de directeur *om niet* ter beschikking gesteld aan Sonnenborgh. De bijdrage was gekoppeld aan de voormalige directeur en is in oktober 2019 gestopt vanwege zijn pensionering. In de loop van 2020 heeft de universiteit als één van de stakeholders van Sonnenborgh opnieuw meerjarige steun toegezegd. Per augustus 2020 is een nieuwe detacheringsovereenkomst afgesloten en wordt de nieuwe directeur wederom *om niet* ter beschikking gesteld. De in-natura-bijdrage is gewaardeerd op 50.000 per jaar.

Met ingang van 2020 stelt het KNMI jaarlijks een bijdrage ter beschikking aan Sonnenborgh.

[8] Bijdragen private fondsen	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Bijdragen voor projecten	-	-	-
Overige bijdragen	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Bijdragen voor projecten worden opgenomen in de jaarrekening op het moment dat het project is afgerond. In 2020 zijn geen projecten met bijdragen van private fondsen afgerond.

[9] Structurele subsidie gemeente	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Gemeente Utrecht - exploitatie 2020 - 6910990	82.000	82.000	-
Gemeente Utrecht - exploitatie 2019 - 5673889	-	-	82.027
	<u>82.000</u>	<u>82.000</u>	<u>82.027</u>

De gemeente Utrecht stelt jaarlijks een exploitatiesubsidie beschikbaar, tot en met 2020 vanuit Economische Zaken. Met ingang van 2021 zal Sonnenborgh onder de Cultuurnota 2021-2024 vallen.

[10] Huisvestingskosten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Huur	24.447	24.425	66.027
Wettelijke lasten en heffingen	3.478	3.500	3.560
Gas, water en electra	20.021	22.000	22.531
Bewaking en beveiliging	3.861	8.000	6.460
Schoonmaak	9.471	12.500	9.821
Overige huisvestingskosten (incl onderhoud)	6.679	11.575	6.904
	<u>67.957</u>	<u>82.000</u>	<u>115.303</u>

Met ingang van december 2019 is een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met eigenaar K.F. Heinfonds Monumenten, waarbij de huur van Zonnenburg 1 (dat eerder door Sonnenborgh werd doorverhuurd) aan de huurovereenkomst is onttrokken. De huurlasten zijn daarmee gedaald. Met het oog op kostenbesparing zijn verwarming en apparatuur tijdens de sluitingen zoveel mogelijk uitgeschakeld. De verwarmings- en stroomkosten zijn in 2020 daardoor lager. Dat is niet helemaal terug te zien omdat in de kosten ook de restitutie van energiebelasting is opgekomen, welke in 2020 is gedaald omdat de restitutie van energiebelasting voor stadsverwarming is afgeschaft. De kosten voor beveiliging zijn lager dan begroot omdat blusmiddelen, in tegenstelling tot 2019, niet hoefden te worden vervangen. Om kosten te besparen zijn voorts de kosten voor klein onderhoud zoveel mogelijk beperkt.

[11] Afschrijvingen	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Afschrijving gebouwen en verbouwingen	-	1.000	2.159
Afschrijvingskosten museuminventaris	631	2.500	631
Afschrijvingskosten kantoorinventaris	796	2.500	962
	<u>1.427</u>	<u>6.000</u>	<u>3.753</u>

Toelichting op baten en lasten

[12] Organisatiekosten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
<i>Kantoorkosten</i>			
Computerkosten, telefoon- en dataverkeer	27.405	19.500	18.026
Drukwerk- en reproductiekosten	917	2.500	1.120
Overige kantoorkosten	5.239	5.500	6.098
	<u>33.562</u>	<u>27.500</u>	<u>25.244</u>
<i>Verkoopkosten</i>			
Publiciteitskosten	11.207	18.500	11.980
Representatie	3.011	3.500	2.534
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	-929	-	1.193
Overige verkoopkosten	487	1.000	338
	<u>13.776</u>	<u>23.000</u>	<u>16.045</u>
<i>Overige algemene kosten</i>			
Administratiekosten	3.909	2.500	1.636
Advieskosten	-	-	-
Verzekeringen	6.729	6.200	6.558
Rente en kosten banken	764	500	754
Overige algemene kosten	-35	-	209
	<u>11.368</u>	<u>9.200</u>	<u>9.157</u>
	<u>58.705</u>	<u>59.700</u>	<u>50.445</u>

De computer- en netwerkkosten zijn hoger dan begroot i.v.m. de benodigde aanpassingen en ondersteuning voor beveiligd thuiswerken en de implementatie van nieuwe planningssoftware. De eerder gebruikte planningssoftware was verouderd en werd met ingang van eind 2020 niet langer ondersteund. De verkoopkosten zijn lager dan begroot omdat de beoogde uitbreiding van publiciteitsacties niet is uitgevoerd om de kosten te drukken. Tevens speelde mee dat activiteiten snel uitverkocht waren als gevolg van de beperkte capaciteit.

[13] Personeelskosten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Brutosalarissen en pensioenbijdragen	143.942	136.525	126.319
Uitgekeerd ziekengeld	-	-	-3.137
Sociale lasten	28.515	24.575	25.322
Verzuimverzekering en arbodienst	9.208	8.000	7.726
Ingehuurd personeel	3.312	4.900	5.812
Overige personeelskosten	1.899	4.000	4.047
	<u>186.876</u>	<u>178.000</u>	<u>166.089</u>

Het betreft de personeelslasten van alle medewerkers (2,6 fte) die in dienst zijn van de stichting. Er is géén uitsplitsing gemaakt naar personeelslasten voor beheer of voor activiteiten. De personeelslasten zijn in 2020 hoger dan begroot als gevolg van wijzigingen in het personeelsbestand, waardoor extra inzet nodig was om personeel in te werken. Daarnaast moesten de werkzaamheden van de door ziekte afwezige directeur worden opgevangen en zijn opvolger worden ingewerkt. Onder de overige personeelskosten vallen de BHV-trainingen voor personeel en vrijwilligers.

[14] Management	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Directie - gedetacheerd	20.833	50.000	41.250

De directeur werd de achterliggende jaren door de Universiteit Utrecht *om niet* ter beschikking gesteld aan Sonnenborgh. Na zijn pensionering per oktober 2019 heeft de directeur de functie onbezoldigd voorgezet totdat de financiering voor zijn opvolging rond was. Helaas moest hij wegens ziekte zijn werkzaamheden voortijdig neerleggen. Per augustus is een nieuwe detacheringsovereenkomst afgesloten met de Universiteit Utrecht en is de nieuwe directeur wederom *om niet* ter beschikking gesteld. De functie (0,5 fte) is gewaardeerd op 50.000 per jaar. Bij post [7] is de in nature bijdrage als inkomsten opgenomen.

Toelichting op baten en lasten

[15] Activiteitenlasten materieel	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Ontwerp en materialen	3.972	10.440	4.862
Inkopen catering	207	1.750	784
Inkopen winkelproducten	4.668	5.000	5.454
Overige kosten	2.219	1.750	2.291
	11.067	18.940	13.392

Het betreft de directe kosten voor museumbezoek, -activiteiten en -winkel alsmede de ontvangsten en zaalverhuur. De inkopen catering betreffen alleen de cateringkosten van activiteiten die zonder de vaste cateraar worden verzorgd.

[16] Activiteitenlasten personeel	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Inhuur oproepkrachten	4.051	30.060	17.740

De meeste activiteiten van Sonnenborgh worden gerealiseerd met behulp van de inzet van vele vrijwilligers. Voor een deel van de activiteiten, zoals de begeleiding van schoolbezoek en planetariumvoorstellingen en het toezicht bij ontvangsten en zaalverhuur, zet Sonnenborgh betaalde oproepkrachten in. In 2020 zijn vanaf 12 maart vrijwel al deze activiteiten als gevolg van corona geannuleerd.

[17] Projectlasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Publicatie <i>Met de zon boven je hoofd</i>	4.500	-	-

Projectkosten worden opgenomen in de lasten zodra het project is afgerond. In 2020 is de publicatie *Met de zon boven je hoofd* gerealiseerd.

[18] Bijdragen uit coronasteunmaatregelen	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
TOGS	4.000	-	-
Tegemoetkoming vaste lasten I - berekende bijdrage	10.682	-	-
Tegemoetkoming vaste lasten II - berekende bijdrage	11.184	-	-
NOW I - loonkostensubsidie - berekende bijdrage	19.216	-	-
NOW II - loonkostensubsidie - berekende bijdrage	15.959	-	-
NOW III - loonkostensubsidie - berekende bijdrage	-	-	-
Mondriaanfonds - kleine musea - 106050524	15.000	-	-
Provincie Utrecht overbrugging - 76457939	18.115	-	-
Gemeente Utrecht noodsteun mrt-dec 2020 - 8211889	94.125	-	-
Dotatie bestemmingsfonds coronasteun 2021 gem. Utrecht	-43.831	-	-
	144.450	-	-

Sonnenborgh heeft zo veel mogelijk beroep gedaan op generieke steunmaatregelen en voor alle periodes loonkostensubsidie en de tegemoetkoming vaste lasten aangevraagd. Daarnaast is een beroep gedaan op sectorspecifieke maatregelen, te weten compensatieregeling voor kleine musea > 7500 bezoekers (Mondriaanfonds), de overbruggingsregeling voor cultuur- en erfgoedinstellingen van de provincie Utrecht en de subsidie noodsteun cultuur- en erfgoedinstellingen van de gemeente Utrecht. De opgenomen baten zijn berekende bijdragen, definitieve vaststelling vindt plaats in 2021. Het overschot van de coronanoodsteun van de gemeente Utrecht is opgenomen in het bestemmingsfonds coronasteun 2021 gemeente Utrecht. Naast een beroep op coronasteunmaatregelen voor exploitatietekorten is projectsteun aangevraagd bij particuliere fondsen teneinde het museum en de programmering coronaproof te kunnen maken. Deze projectsteun wordt verantwoord zodra de projecten (in 2021) volledig zijn afgerond.

Toelichting op baten en lasten

[19] Bijdragen ihkv businessplan	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Bestemmingsfonds businessplan - gemeente Utrecht	5.400	25.919	12.802
Bestemmingsfonds businessplan - universiteit Utrecht	5.400	25.919	12.801
Bijdrage Sonnenborgh	-	7.162	-
	<u>10.800</u>	<u>59.000</u>	<u>25.602</u>

Door de uitbraak van corona heeft Sonnenborgh m.i.v. 12 maart geen normale bedrijfsvoering kunnen uitoefenen en geen uitvoering kunnen geven aan het businessplan. De inzet van businessplangelden blijft in 2020 derhalve beperkt tot 2,5 maanden.

Toelichting projecten

In 2020 gerealiseerde projecten

Publicatie *Met de zon boven je hoofd* - ter gelegenheid van afscheid directeur Bas Nugteren

Lasten

Ontwerp en vormgeving	1.600
Fotografie	510
Drukwerk	2.290
Redactie	pm
Overige kosten	100
	<hr/>
	4.500

Baten

Particuliere donatie	3.000
Donatie Vriendenstichting	1.500
	<hr/>
	4.500

Saldo baten en lasten

	<hr/>
	-
	<hr/>

Aan het Bestuur van de
Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh
Zonnenburg 2
3512 NL UTRECHT

Aan: Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh

CONTROLEVERKLARING

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2020 van Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2020 en de winst-en-verliesrekening over 2020 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Tevens hebben wij ons onderzoek verricht in overeenstemming met het verantwoordings- en accountantsprotocol van de gemeente Utrecht.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven.

Deze controleverklaring wordt afgegeven ten behoeve van Stichting Museum Sterrenwacht Sonnenborgh bij de jaarrekening 2020. De jaarrekening geeft een balanstotaal van € 324.732 (2019: € 234.291), een eigen vermogen van € 182.707 (2019: € 147.148) en een exploitatieresultaat van negatief € 8.272 (2019: negatief € 25.601).

Soest, 19 april 2021

Planee Group Eemland B.V.

R.A.R. Valk AA